

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Проект BG05SFOP001-2.009-0144 „Повишаване на гражданското участие в процесите на формулиране, изпълнение и мониторинг на политики и законодателство в областта на енергийната ефективност“, изпълняван от Сдружение „Българска стопанска камара – съюз на Българския бизнес“ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Анализ на националната информационна система за енергийна ефективност

*достъпност, информативност,
извеждане на трендове и препоръки за
подобряване на достъпността*

Партньори за изпълнението на проекта са:

www.bia-bg.com

Българска стопанска камара
– съюз на българския бизнес

www.seea.government.bg

Агенция за устойчиво
енергийно развитие

<https://sofena.com>

Софийска енергийна агенция
„СОФЕНА“

Екип: д-р инж. Камен Колев, ст.н.с.д-р инж. Димитър Баев, д-р инж. Здравко Георгиев, инж. Силвия Тодорова.

Период на изпълнение на проекта: януари 2019 г.- юли 2020 г.

Настоящият документ е изготвен в изпълнение на Дейност 3 „Анализ на използването, достъпността, информативността и извеждане на трендове и препоръки за подобряване на достъпността на Националната информационна система за енергийна ефективност“, съгласно договор № BG05SFOP001-2.009-0144-C01/08.01.2019 г. по проект BG05SFOP001-2.009-0144 „Повишаване на гражданското участие в процесите на формулиране, изпълнение и мониторинг на политики и законодателство в областта на енергийната ефективност“ по Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020 г. и финансовата подкрепа на Европейския социален фонд.

Сдружение „Българска стопанска камара – съюз на българския бизнес“ носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз и Управляващия орган.

Авторски права. Този документ може да се копира и разпространява свободно, при условие, че винаги включва настоящите авторски бележки, като същото се отнася и в случай на частично ползване. Потребителите трябва да цитират авторите, проекта както и Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020.

Документът може също така свободно да бъде преведен на други езици. Преводачите трябва да включат настоящите авторски бележки и изпратят преведения текст до координатора на проекта (silvia@bia-bg.com).

СЪДЪРЖАНИЕ

Увод	4
1. <i>Законова рамка</i>	5
2. <i>Информация по енергийна ефективност в интернет страници на</i> <i>министерства и институции</i>	12
2.1. Министерство на енергетиката	12
2.2. Министерство на икономиката.....	12
2.3. Министерство на регионалното развитие и благоустройството	12
2.4. Министерство на околната среда и водите.....	13
2.5. Национален статистически институт	13
2.6. Информационна система за управление и наблюдение 2020	13
3. <i>Информация по енергийна ефективност, организирана и поддържана от</i> <i>АУЕР</i>	14
4. <i>Анализ на достъпността и информативността на националната</i> <i>информационна система за енергийна ефективност</i>	18
4.1. Оценки от анкетното проучване.....	18
4.2. Оценки от изразените мнения във въпросниците и проведените срещи	20
5. <i>Предложения</i>	22

Увод

Настоящият анализ се извършва в изпълнение на задача „Анализ на използването, достъпността, информативността и извеждане на трендове и препоръки за подобряване на достъпността на националната информационна система за енергийна ефективност” от Проекта BG05SFOP001-2.009-0144 „Повишаване на гражданското участие в процесите на формулиране, изпълнение и мониторинг на политики и законодателство в областта на енергийната ефективност“, изпълняван от Сдружение „Българска стопанска камара – съюз на Българския бизнес“ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Настоящият документ включва анализи на:

- Законовата рамка на Националната информационната система за енергийна ефективност;
- Действащите информационни системи в държавни органи и институции;
- Оценки и предложения на Националната информационната система за енергийна ефективност въз основа на проведените в рамките на Проекта анкетни проучвания, семинарии срещи със заинтересовани организации и специалисти.

1. Законова рамка

Наличието и достъпността на точна и своевременна информация, свързана с енергийната ефективност, е от съществено значение за развитието на пазара на енергийни услуги и за просперитета на неговите участници. Тя има ролята на ресурс с много силно влияние върху ефективността на дейностите в областта на енергийната ефективност.

Директивата на ЕС за енергийната ефективност 2012/27/ЕО препоръчва на Държавите членки да насърчават пазара на енергийни услуги и достъпа до този пазар чрез разпространение на ясна и лесно достъпна информация относно:

- наличните договори за енергийни услуги и клаузите, които следва да се включват в тези договори, за да се гарантират икономите на енергия и правата на крайните клиенти;
- финансовите инструменти, стимулите, безвъзмездната помощ и заемите за подпомагане на проекти за услуги, свързани с енергийната ефективност;
- насърчаване на разработването на етикети за качество;
- публично оповестяване и редовно актуализиране на списък на квалифицираните и/или сертифицираните доставчици на енергийни услуги и на техните квалификации или сертификати и др.

Някои от препоръчаните мерки на Директивата за относно енергийната ефективност за насърчаване на енергийните услуги:

Държавите членки насърчават пазара на енергийни услуги и достъпа на МСП до този пазар чрез разпространение на ясна и лесно достъпна информация относно:

- наличните договори за енергийни услуги и клаузите, които следва да се включват в тези договори, за да се гарантират икономите на енергия и правата на крайните клиенти;
- финансовите инструменти, стимулите, безвъзмездната помощ и заемите за подпомагане на проекти за услуги, свързани с енергийната ефективност.

Законът за енергийна ефективност (ЗЕЕ) съдържа редица изисквания относно подготовката и използването на информация, свързана с изпълнението на националните цели за енергийна ефективност и повишаване конкурентоспособността на българската икономика.

Извадки от ЗЕЕ, имащи отношение към информативността на структурите, организациите и стопанските обекти с отговорности и активна роля за повишаване на енергийната ефективност.

Чл. 5 (3) Министерският съвет приема:

1. национални планове за действие по енергийна ефективност;
2. национален план за сгради с близко до нулево потребление на енергия;
3. национален план за подобряване на енергийните характеристики на отопляваните и/или охлаждаемите сгради – държавна собственост, използвани от държавната администрация;
4. национална дългосрочна програма за насърчаване на инвестиции за изпълнение на мерки за подобряване на енергийните характеристики на сградите от обществените и частния национален жилищен и търговски сграден фонд;
5. национална програма за ускорена газификация;
6. ежегодни отчети за изпълнението на националните планове за действие по енергийна ефективност;
7. подзаконовни нормативни актове, както и други актове в областта на енергийната ефективност в случаите, предвидени в този закон.

.....

(4) За целите на определяне на държавната политика в областта на енергийната ефективност държавните органи и кметовете на общини осигуряват предоставяне на информацията, необходима за изготвяне на актовете по ал. 2 и ал. 3.

Чл. 6. Държавната политика по енергийната ефективност се провежда от:

1. министъра на енергетиката – в областта на енергийната ефективност при производството, преноса и разпределението на енергия, както и при крайното потребление на енергия;
2. министъра на икономиката – в областта на повишаване на енергийната ефективност в малки и средни предприятия, както и при потреблението на енергия от промишлени системи;
3. министъра на регионалното развитие и благоустройството – в областта на разработването и въвеждането на технически правила и норми в областта на енергийните характеристики на сгради, реализирането на проекти, свързани с обновяване на жилищния сграден фонд и подобряване на енергийната ефективност в жилищните сгради в Република България;

Чл.11 (б) Изпълнителният директор на Агенцията по устойчиво енергийно развитие (АУЕР):

.....

4. организира изготвянето и представянето ежегодно в срок до 31 март на министъра на енергетиката за одобрение отчетите по чл. 5, ал. 3, т. 6;
5. публикува ежегодно в срок до 31 март списък на сградите по чл. 27, ал. 1, т. 4, които към 1 януари на съответната година не отговарят на минималните изисквания за енергийните характеристики, определени с наредбата по чл. 31, ал. 4;

....

8. организира поддържането на националната информационна система за състоянието на енергийната ефективност;

.....

10. организира популяризирането на дейностите и мерките за повишаване на енергийната ефективност;

11. съдейства за развитие на обучението в областта на енергийната ефективност и публикува на интернет страницата на агенцията съществуващите схеми за квалификация;

....

13. изготвя, поддържа и публикува на интернет страницата на агенцията списък на финансови механизми и схеми за насърчаване на енергийната ефективност, който се актуализира ежегодно;

Чл. 12

.....

(5) Държавните и местните органи представят ежегодно на изпълнителния директор на агенцията отчети за изпълнението на програмите;

(6) Отчетите по ал. 5 съдържат описание на дейностите и мерките, посочват размера на постигнатите енергийни спестявания и се представят не по-късно от 1 март на годината, следваща годината на изпълнение на съответните дейности и мерки.

(7) Отчетите по ал. 5 се изготвят по образец, утвърден от изпълнителния директор на агенцията.

(8) Отчетът за изпълнението на националния план за действие по енергийна ефективност включва информация за:

1. изпълнението на националната цел за енергийна ефективност;
2. първичното и крайното енергийно потребление;
3. крайното енергийно потребление и брутната добавена стойност по сектори;
4. разполагаемия доход на домакинствата;
5. брутния вътрешен продукт;
6. производството на електрическа енергия от топлоелектрически централи;
7. производството на електрическа енергия чрез комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия;
8. производството на топлинна енергия от топлоелектрически централи;
9. производството на топлинна енергия от комбинирани топлоелектрически централи, включително промишлена отпадна топлина;
10. разхода на гориво за производството на топлинна енергия;
11. пътникокилометрите (рkm), в случай че информацията е налична;
12. тонкилометрите (tkm), в случай че информацията е налична;
13. комбинираните транспортни километри (рkm + tkm), в случай че информацията по т. 11 и 12 не е налична;
14. населението на страната;

15. мерките, изпълнени през предходната година, които допринасят за постигане на националната цел за енергийна ефективност, както и за отчетения и/или очаквания ефект от тези мерки;

16. пълната разгъната площ на сградите по чл. 23, ал. 1 и 2;

17. постигнатите енергийни спестявания чрез схемата за задължения за енергийна ефективност;

18. размера на публичните разходи за енергийна ефективност, включително по сектори.

(9) Отчетите по ал. 5 се публикуват на интернет страниците на органите по ал. 1.

(10) Отчетите по ал. 8 се публикуват на интернет страницата на агенцията.

.....

Чл. 19. (1) Списъкът със задължените лица и определените им индивидуални цели за енергийни спестявания се приема от Министерския съвет заедно с националните планове за действие по енергийна ефективност.

(2) Актуализацията на списъка на задължените лица по чл. 14, ал. 4 и техните индивидуални цели за енергийни спестявания се извършва с ежегодните отчети за изпълнението на националните планове за действие по енергийна ефективност.

(3) Агенцията (АУЕР) поддържа на електронната си страница информация за текущото изпълнение на индивидуалните цели за енергийни спестявания.

Информация, свързана с енергийната ефективност се съдържа в сайтовете на редица държавни структури и органи, ориентирана към спецификите на тяхната дейност с препратки към свързани с тематиката други сайтове.

Разпоредбите на ЗЕЕ са детайлизирани в Наредба, издадена от министъра на енергетиката, за определяне на съдържанието, структурата, условията и реда за набиране и предоставяне на информация. Извадки от нея са представени в следващите страници.

Наредба № Е-РД-16-647 от 15.12.2015 г. за определяне на съдържанието, структурата, условията и реда за набиране и предоставяне на информация в сила от 01.01.2016 г.

Чл. 1. С тази наредба се уреждат:

1. условията и редът за набиране и предоставяне на информация по чл. 68, ал. 2 и 3 от Закона за енергийната ефективност (ЗЕЕ);

2. обхватът, съдържанието, структурата и сроковете за набиране и предоставяне на информацията по т. 1.

Чл. 2. (1) Информационната дейност се осъществява от Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР)

.....

(3) Националният статистически институт (НСИ), органите на статистиката и задължените лица по чл. 69, ал. 1 ЗЕЕ са източниците на информацията по чл. 68, ал. 2 и 3, която постъпва и се обработва в АУЕР.

Чл. 3. (1) Необходимите данни, включително индивидуални, се събират непосредствено от АУЕР, както и от административни източници

Чл. 4. (1) Агенцията за устойчиво енергийно развитие създава и поддържа национална информационна система (НИС) съгласно чл. 68, ал. 1 ЗЕЕ.

(2) Резултатите от обобщената и обработена в АУЕР информация по чл. 68, ал. 2 ЗЕЕ са достъпни за всички.

(3) Сроковете, форматът и видът, в които се предоставят резултатите по ал. 2, се съобразяват с изискванията на Националния статистически институт, Евростат, Закона за енергийната ефективност и Закона за защита на класифицираната информация.

Чл. 5. (1) Лицата, които управляват и/или представляват юридическите лица, са длъжни да представят в АУЕР достоверни данни при попълване на формуляри, образци и отчетни форми за предоставяне на информацията по чл. 68, ал. 2 и 3 ЗЕЕ. Данни се предоставят и за клонове, подразделения или други структурни звена на юридическото лице.

(2) Задължението по ал. 1 имат и физическите лица за дейностите, свързани с изпълнението на ЗЕЕ.

(3) Лицата по ал. 1 и 2 са длъжни да представят на АУЕР информацията по чл. 68, ал. 3 ЗЕЕ, съдържаща справки и счетоводни документи.

(4) Съдържанието и видът на предоставяните данни по ал. 1 – 3 се определят във формуляри по образци, утвърдени от изпълнителния директор на агенцията.

.....

Чл. 6. (1) Агенцията за устойчиво енергийно развитие разгласява по подходящ начин на задължените по наредбата лица информация за техните права и задължения, за целта, обхвата и начина на набиране на информацията.

.....

Чл. 7. (1) За целите на създаване и поддържане на национална информационна система за състоянието на енергийната ефективност в Република България в АУЕР се предоставя информация, както следва:

1. от държавните и местните органи:

а) за плановете за енергийна ефективност и програмите за тяхното изпълнение по чл. 12 ЗЕЕ;

б) отчетите за изпълнението на плановете по буква "а", съдържащи описание на дейностите и мерките и размера на енергийни спестявания и средствата за постигането им, които са съставна част от отчета за изпълнение на съответния национален план за действие; отчетите се изготвят по образец, утвърден от изпълнителния директор на АУЕР, и се предоставят на хартиен носител и магнитен/оптичен носител в срок не по-късно от 1 март на годината, следваща годината на отчитането;

2. от търговците с енергия:

а) за реализирани продажби на енергия към крайните потребители по видове енергия, в натурални показатели и в легова равностойност за предходната календарна година; информацията се изготвя по образец, утвърден от изпълнителния директор на АУЕР, и се предоставя чрез портала на НИС или на хартиен и магнитен/оптичен носител в срок не по-късно от 1 март на годината, следваща годината на отчитането;

б) за изпълнението на дейности и мерки, целящи изпълнението на поставените им индивидуални цели за енергийни спестявания;

3. от НСИ за реализирани продажби на енергия от търговците с енергия към крайни потребители, по видове енергия, в натурални показатели за предходната календарна година, на хартиен и магнитен носител в срок не по-късно от 31 март на следващата година;

4. от крайни потребители на енергия – собственици на сгради по чл. 38, ал. 3 ЗЕЕ:

а) при условията и по реда на наредбата по чл. 48 ЗЕЕ;

б) отчетите за управление на енергийната ефективност по чл. 63, ал. 4 ЗЕЕ за сградите по чл. 38, ал. 3 ЗЕЕ; отчетите за управление на енергийната ефективност се изготвят по образец, утвърден от изпълнителния директор на АУЕР, и се представят чрез портала на НИС или на хартиен и магнитен/оптичен носител в срок не по-късно от 1 март на годината, следваща годината на отчитането;

5. от крайни потребители на енергия – собственици на промишлени системи по чл. 57, ал. 2 ЗЕЕ:

а) при условията и по реда на наредбата по чл. 57, ал. 6 ЗЕЕ;

б) отчети за управление на енергийната ефективност по чл. 63, ал. 4 ЗЕЕ, придружени с копие от плановете и програмите за повишаване на енергийната ефективност по чл. 63, ал. 2, т. 1 ЗЕЕ; информацията се изготвя по образец, утвърден от изпълнителния директор на АУЕР, и се представя чрез портала на НИС или на хартиен и магнитен/оптичен носител в срок не по-късно от 1 март на годината, следваща годината на отчитането;

в) за количествата произведена продукция и/или извършени услуги и добавена стойност през предходната календарна година и използваната за това енергия; информацията се изготвя по образец, утвърден от изпълнителния директор на АУЕР, и се представя чрез портала на НИС или на хартиен и магнитен/оптичен носител в срок не по-късно от 1 март на годината, следваща годината на отчитането;

6. от крайни потребители на енергия – собственици на водогрейни котли по чл. 50, ал. 1 ЗЕЕ и на климатични инсталации по чл. 51, ал. 1 ЗЕЕ при условията и по реда на наредбата по чл. 32 ЗЕЕ;

7. от изпълнителния директор на Фонд "Енергийна ефективност и възобновяеми източници" за изпълнени проекти за постигане на индивидуалните цели на лицата по чл. 14, ал. 4 ЗЕЕ; информацията се изготвя по образец, утвърден от изпълнителния директор на АУЕР, и се представя на хартиен и магнитен/оптичен носител в срок не по-късно от 1 март на годината, следваща годината на отчитането;

8. от лицата, вписани в регистрите по чл. 44 и 60 ЗЕЕ:

а) при условията и по реда на наредбата по чл. 44, ал. 9 ЗЕЕ;

б) списък на сградите, за които са извършили дейности по чл. 43, ал. 1 и/или 2 през предходната година, в съответствие с чл. 46, ал. 1 ЗЕЕ;

в) списък на отоплителните инсталации с водогрейни котли и на климатичните инсталации, на които са извършили проверки през предходната година, в съответствие с чл. 55, ал. 1 ЗЕЕ;

г) списък на предприятията, промишлените системи и системите за външно изкуствено осветление, на които са извършили обследване през предходната година, в съответствие с чл. 58, ал. 1 ЗЕЕ;

9. *от първостепенните разпоредители с бюджет и общините* за изпълнените през предходната календарна година договори с гарантиран резултат в срок не по-късно от 1 март по образец, утвърден от изпълнителния директор на АУЕР.

.....

Чл. 9. (1) Агенцията за устойчиво енергийно развитие запознава обществеността с информацията по чл. 68, ал. 2 ЗЕЕ чрез средствата за масово осведомяване, интернет страницата си, чрез собствени публикации или по друг подходящ начин при спазване на разпоредбите на глава четвърта.

(2) Агенцията за устойчиво енергийно развитие предоставя информация на банки и други финансови посредници относно възможността за участие, включително чрез установяване на публично-частно партньорство, във финансиране на мерки за повишаване на енергийната ефективност.

(3) Агенцията за устойчиво енергийно развитие публикува на интернет страницата си предоставена от доставчиците на стоки и услуги подходяща и целева информация и консултации на потребителите по въпросите за енергийната ефективност.

(4) Агенцията за устойчиво енергийно развитие, както и държавните и местните органи запознават обществеността с ползите от предприемането на мерки за повишаване на енергийната ефективност и практически насоки за тяхното изпълнение.

2. Информация по енергийна ефективност в интернет страници на министерства и институции

2.1. Министерство на енергетиката

<https://www.me.government.bg/>

Информация от обособени раздели на интернет страницата.

Раздел Дейности:

- програми за енергийна ефективност (като правило с преференциално финансиране);
- енергийна ефективност:
 - Национален план за действие по енергийна ефективност;
 - Годишни отчети за изпълнението на национален план по енергийна ефективност;
- ВЕИ:
 - Национален план за действие;
 - Национални доклади за напредъка (по години).

2.2. Министерство на икономиката

<https://www.mi.government.bg/>

Информация от обособени раздели на интернет страницата:

Раздел Енергоефективни продукти

- обща информация (законодателство);
- енергийно етикетиране;
- екопроектиране;
- офис оборудване;
- гуми.

2.3. Министерство на регионалното развитие и благоустройството

<https://www.mrrb.bg/>

Информация от обособени раздели на интернет страницата:

Раздел: Инфраструктура и програми

Раздел: Енергийна ефективност

- Национална програма за многофамилни жилищни сгради;
- Енергийно обновяване на българските домове;
- Демонстрационен проект за обновяване на жилищни сгради;
- Стратегически документи и полезна информация.

2.4. Министерство на околната среда и водите

<https://www.moew.government.bg/>

Раздел: Големи и средни горивни инсталации и индустриални процеси (нормативни актове, наредби и инструкции).

2.5. Национален статистически институт

<https://www.nsi.bg/>

Последователно по раздели:

Статистически данни/Енергетика/Общ енергиен баланс, в т.ч.:

- Електрическа енергия от ВЕИ и по комбиниран начин като част от брутното производство на електрическа енергия;
- Енергийна ефективност на икономиката (в единици т.н.е. за 1000 евро БВП).

2.6. Информационна система за управление и наблюдение 2020

През програмния период 2014 – 2020 гг., всяка държава членка на Европейския съюз има задължението да създаде и използва своя собствена информационна система за управление, изпълнение и наблюдение на одобрените Оперативни програми, съфинансирани от Кохезионния и Структурните фондове на ЕС. В тази връзка беше разработена информационната система ИСУН 2020.

ИСУН 2020 работи от м. май 2015 г., като предлага денонощен режим на работа. Чрез нея могат да кандидатстват за европейско финансиране потенциалните бенефициенти по всички оперативни програми. ИСУН позволява изцяло електронно кандидатстване и отчитане на проектите, спомага за опростяване на процесите по управление на средствата от ЕС и подобрява прозрачността.

Информационната система за управление и наблюдение 2020 съдържа информация за обявени процедури, в т.ч. и за процедури, свързани с енергийната ефективност.

3. Информация по енергийна ефективност, организирана и поддържана от АУЕР

Съгласно Закона за енергийната ефективност АУЕР организира поддържането на националната информационна система за състоянието на енергийната ефективност, както следва:

Чл. 68. (1) С цел осигуряване на достъпност и разполагаемост на информацията, събирана при условията и по реда на този закон, в агенцията се създава и се поддържа национална информационна система за състоянието на енергийната ефективност в Република България.

(2) С цел осигуряване на достъпност чрез системата по ал. 1 се предоставя информация за:

1. националната цел за енергийна ефективност;
2. изпълнението на дейности и мерки, предвидени в националните планове за действие по енергийна ефективност по чл. 5, ал. 3, т. 1;
3. постигнатите годишни енергийни спестявания;
4. състоянието на енергийната ефективност – на национално ниво и по сектори;
5. актовете по чл. 5, ал. 3, т. 1 – 6;
6. програмите по чл. 12, ал. 2 и предвидените по чл. 12, ал. 4 средства за изпълнението им;
7. отчетите по чл. 63, ал. 3;
8. добрите практики в областта на енергийната ефективност;
9. лицата, вписани в регистрите по чл. 44, ал. 1 и чл. 60, ал. 1;
10. финансовите инструменти и механизми за стимулиране на проекти за предоставяне на енергийноэффективни услуги;
11. възможностите за участие на финансови посредници във финансирането на мерки за подобряване на енергийната ефективност.

(3) С цел осигуряване на разполагаемост чрез системата по ал. 1 се набира информация за:

1. изпълнението на индивидуалните цели за енергийни спестявания;
2. реализираните от задължените лица по чл. 14, ал. 4 продажби на енергия към крайните клиенти през предходната година;
3. количествата произведена продукция и/или извършени услуги и добавена стойност през предходната година и използваната за това енергия;
4. реализираните дейности и мерки за енергийна ефективност;
5. сградите, подлежащи на задължително сертифициране по чл. 38, ал. 1;
6. отоплителните инсталации с водогрейни котли и климатичните инсталации по чл. 50, ал. 1 и чл. 51, ал. 1;

7. предприятия, промишлените системи и системите за външно изкуствено осветление, подлежащи на задължително обследване по чл. 57, ал. 2;

8. изпълнени проекти за постигане на индивидуалните цели за енергийни спестявания, финансирани от Фонд "Енергийна ефективност и възобновяеми източници" или от други финансови посредници;

9. други дейности, свързани с изпълнението на този закон.

Чл. 69. (1) Информацията по чл. 68, ал. 2 и 3 се предоставя от:

1. задължените лица по чл. 14, ал. 4;

2. собствениците на сгради по чл. 38, ал. 1;

3. собствениците на отоплителни инсталации с водогрейни котли и климатични инсталации съответно по чл. 50, ал. 1 и по чл. 51, ал. 1;

4. собствениците на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление по чл. 57, ал. 2;

5. изпълнителния директор на Фонд "Енергийна ефективност и възобновяеми източници", както и от финансовите посредници;

6. други лица, които предоставят енергийноэффективни услуги.

(2) Информацията по чл. 68, ал. 2 и 3 се предоставя на агенцията не по-късно от 1 март на годината, следваща годината на изпълнение на съответните дейности и мерки.

(3) Агенцията гарантира неприкосновеността и поверителността на предоставената частна и/или чувствителната в търговско отношение информация в съответствие с правото на Европейския съюз.

(4) Когато предоставената информация е категоризирана като класифицирана, всички действия, свързани с нейното обработване и съхраняване, както и предоставянето на достъп до нея, се извършват съгласно Закона за защита на класифицираната информация.

Чл. 70. Съдържанието, структурата, условията и редът за набиране и предоставяне на информацията по чл. 68, ал. 2 и 3 се определят с наредба на министъра на енергетиката.

Обикновеният потребител не може да открие в явен вид в Интернет пространството като обособен обект „Национална информационна система за състоянието на енергийната ефективност в Република България”, в това число:

- Описание на системата:
 - Цели и задачи;
 - Структура;
 - Входящи информационни потоци;
 - Информационни масиви;
 - Подходи при обработката на информацията;
 - Изходящи информационни потоци по групи потребители;

- Инструкции за ползване на системата;
- Правила за достъп по видове потребители и за защита на данните;
- Други.

Под това заглавие се обявява информация само за Сертифицирани сгради.

Неред с това, съществени части от регламентираните от ЗЕЕ за системата информация се съдържат в сайта на АУЕР:

Информационни раздели и съдържанието им в сайта на АУЕР:

<https://www.seea.government.bg/bg/>

ГЛАВНО МЕНЮ

- За АУЕР – история, мисия
- Административни услуги – издаване на удостоверения
- Акценти – събития (семинари, срещи, публикации, информационни материали)
- Документи - Закони и подзаконови актове
- Гаранции за произход –годишни регистри на гаранции
- Често задавани въпроси – и отговори
- Обществено обсъждане – на проекти за закони и наредби
- Методики - Специализирани методики за оценка на енергийните спестявания
- За домакинствата – опростен калкулатор на енергийните спестявания и съвети за енергийна ефективност
- Достъп до обществена информация – закон за достъпа, правила, процедури и форми
- Мрежова и информационна сигурност – политика по сигурност на информацията
- Защита на лични данни – политика, декларации и заявления
- Проекти – актуални проекти
- Финансиране – източници за финансиране на проекти, програми и дейности
- Договори с гарантиран резултат (ЕСКО) – кодекс, процедури, форми, типови договори
- Информационни материали - анализи, наръчници, методически указания
- Антикорупция – сигнали за корупция

- Архив – преминали събития, документи, наредби, държавно финансиране по години, архив на информационните бюлетини и др.

Раздели:

- Начало – важни събития, видове електронни услуги
- Форуми – след идентификация
- Регистри – публични регистри по ЗЕЕ и регистър гаранции
- Списъци на:
 - Притежатели на удостоверения за енергийни спестявания, сертифицирани сгради,
 - Поименни списъци на задължените лица по ЗЕЕ и стойностите на определените им индивидуални цели за енергийни спестявания,
 - Списъци на лицата, придобили квалификация за извършване на дейностите по чл. 21, ал. 1 от ЗЕВИ
- Обяви – актуални обяви
- Профил на купувача – обществени поръчки
- Контакти – по основни звена на АУЕР
- Обратна връзка – съобщения след идентификация
- Абонамент – за Бюлетина на Агенцията за устойчиво енергийно развитие (регулярно издаван с актуални анализи и информация от текущи събития)
- Електронни услуги – за подаване на отчети, заявления, искания, предложения и въпроси. През последните години съществено се увеличи броят на този вид услуги и улесниха процедурите по използването им

4. Анализ на достъпността и информативността на националната информационна система за енергийна ефективност

В хода на изпълнението на задачи от Проекта бяха проведени:

- Анкетно проучване на нормативната уредба в областта на енергийната ефективност и възобновяемите енергийни източници върху бизнес структурите;
- Среци с представители на търговци на енергия, крайни потребители, енергийни одитори, неправителствени организации и експерти по енергийна ефективност.

4.1. Оценки от анкетното проучване

Част от въпросите на анкетното проучване имат отношение към информационната система за енергийна ефективност.

Отговори по групи анкетирани:

„В каква степен сте запознати с Директивите на ЕС в областта на енергийната ефективност?“

- Добре
 - Енергийни потребители – 0%
 - Търговци на енергия -50%
 - Енергийни одитори – 58%
 - НПО - 33%
- Частично
 - Енергийни потребители –50%
 - Търговци на енергия – 40%
 - Енергийни одитори - 42%
 - НПО – 67%
- Не ни се налага
 - Енергийни потребители –50%
 - Търговци на енергия – 10%

- Энергийни одитори – 0%
- НПО – 0%

„Срещате ли трудности и проблеми по приложението на действащите наредби, методики и указания по изпълнение на енергийните обследвания на промишлени предприятия?“

- Цитираните документи са добре структурирани и разбираеми
 - Энергийни одитори – 42%
- Указанията в цитираните документи са много общи и недостатъчно конкретни.
 - Энергийни одитори – 50%
- Цитираните документи са трудно изпълними
 - Энергийни одитори – 8%

„Как оценявате изискванията и процедурите по вписване в регистрите за извършване на енергийни обследвания“

- Напълно обосновани – 25% от одиторите
- Могат да се спазват без затруднения – 58% от одиторите
- Ограничават броя на възможните кандидати -17% от одиторите

„Моля, посочете проблемите и затрудненията, които срещате във връзка с изпълнението на Вашите задължения по изпълнение на обследванията за енергийна ефективност и управление на потреблението на енергия“

- липса на достатъчно точна информация
 - Энергийни потребители –50%

„Моля, дайте ако имате, предложения, свързани с подобряване на законодателството в областта на енергийната ефективност и по практиката по приложението му“

- липса на достатъчно информация за тази материя
 - Энергийни потребители –50%

„Намирате ли за ефективни за Вас договорите с гарантиран резултат“

- не мога да преценя
 - Энергийни потребители –100%

„Как оценявате структурата и съдържанието на документите, регламентиращи подготовката и издаването на удостоверения за енергийни спестявания?“

- Добре структурирани, разбираеми и удобни за прилагане
 - Търговци на енергия – 60%
 - Енергийни одитори - 45%
 - НПО - 17%

- Трудно разбираеми, има неясноти и нееднозначности, както в документите, така и в тълкуването им
 - Търговци на енергия - 40%
 - Енергийни одитори – 55%
 - НПО – 50%

- Нямам мнение
 - НПО – 33%

4.2. Оценки от изразените мнения във въпросниците и проведените срещи

- Част от участниците на пазара за енергийни услуги трудно се ориентират в разнообразните по източници и съдържание информационни системи в тази област;
- Има проблеми в обмена на информация между крайните потребители търговците на енергия при подготвяне на удостоверения за енергийни спестявания. Недостатъчна заинтересованост и информираност на крайните потребители за нуждите и ползите от изчисляване на енергийни спестявания;
- Част от изпълняваните обследвания за енергийна ефективност не са достатъчно пълни, задълбочени и информативни за възложителите;
- Крайните потребители не са запознати и не получават в достатъчна степен необходимата информация за законодателството в областта на енергийната ефективност;
- Не съществуват методики за оценки на енергийните спестявания за някои често срещани мерки за икономия на енергия;
- Не се провеждат редовно обучения на енергийни одитори. Програмите за обучение следва да се актуализират в съответствие с настъпващите промени в законодателството, наличните информационни системи, източници на финансиране и нови технологии;

- Резюмето на обследването за енергийна ефективност на сгради е неоснователно усложнено с информация, която може да се намери в доклада за резултатите от обследването;
- Не са достатъчни броят и тематичния обхват на добрите практики в наличните информационни системи за енергийна ефективност;
- Няма яснота за какво и как могат да се използват удостоверенията за енергийни спестявания. Няма яснота и за референтна цена при прехвърлянето им. Има издадени удостоверения, които не се предлагат. Няма я очакваната платформа за търговия с удостоверенията или с обявяваните преди години бели сертификати;
- Важните решения по формиране и изпълнение на фирмената политика за енергийна ефективност се вземат или negliжират от страна на ръководителите на фирмите. Много от тези задачи (избор на одитор, приемане на одитите, избор на мерки за въвеждане и др.) са оставени на вниманието на енергетиците. Често дейностите по популяризиране на енергийната ефективност, обучение и др. са насочени разбираемо към енергетиците;
- През последните няколко години успешно бяха изпълнени процедури по безвъзмездно частично финансиране на значителен брой проекти за енергийна ефективност (в големи и МСП). Процедурите по кандидатстването и избора на обектите бяха и широко оповестявани и стриктно съблюдавани. Процедурите на практика са приключили, резултатите са верифицирани, а крайните плащания - извършени. Предлага се обществеността да бъде широко информирана за крайните резултати, а бизнеса и специалистите – със задълбочени анализи в секторни и регионални разрези, по видове мерки, видове оборудване, показатели за ефективност и др. Това ще бъде особено важна информация и ориентири за участниците на пазара за енергийни услуги.

5. Предложения

- Да продължи **развитието на Националната информационна система за енергийна ефективност** в посока структурирането ѝ като обособена и единна информационна платформа с ориентирано към разнообразните ѝ потребители съдържание, включващо:
 - Цели и задачи
 - Структура
 - Входящи информационни потоци
 - Информационни масиви
 - Подходи при обработката на информацията
 - Изходящи информационни потоци по групи потребители
 - Инструкции за ползване на системата
 - Правила за достъп по видове потребители и за защита на данните
 - Използване на съвременни информационни технологии за опростено и бързо достигане до търсената информация, в т.ч. и по ключови думи
 - Други
- Да се регламентира **обменът на информация между крайните потребители и търговците на енергия** при подготвяне на удостоверения за енергийни спестявания;
- Да се **увеличат потоците информация към крайните потребители** с цел повишаване информативността им в областта на законодателството по енергийната ефективност. Предлага се програма за по-целово обучение или информиране на ръководители им както от страна на администрациите, така и от страна на неправителствените организации;
- Да се разшири **броят и обхвата на методики за оценки на енергийните спестявания** за често срещани мерки за икономия на енергия от системна гледна точка. Следва да има методики за всяка от групите мерки от формата на резюмето за резултатите от обследването за енергийна ефективност.
- Да се регламентира **редовното провеждане на курсове за обучение на енергийни одитори**. Програмите за обучение следва да се актуализират в съответствие с настъпващите промени в законодателството, **наличните информационни системи**, източници на финансиране и нови технологии.

Да се въведе механизъм за контрол върху акредитираните учебни заведения за спазване на графика;

- Да се увеличи броят и разшири тематичният обхват на **добрите практики в наличните информационни системи** за енергийна ефективност. Регулярно изготвяне на официални бюлетини с добри практики при обследване за енергийна ефективност, въвеждането на ефективни мерки за икономия на енергия и получаването на удостоверения за енергийни спестявания;
- Да се увеличи информативността на участниците в пазара за енергийна ефективност в областта на **търговията с удостоверения за енергийни спестявания и свързаните с нея платформи**;
- Задълбочен **анализ на изпълнени процедури по безвъзмездно частично финансиране на значителен брой проекти за енергийна ефективност** (в големи фирми и МСП). Предлага се обществеността да бъде широко информирана за крайните резултати, а бизнеса и специалистите – със задълбочени анализи в секторни и регионални разрезии, по видове мерки, видове оборудване, показатели за ефективност и др.;
- **По-задълбочен анализ на данните, постъпващи с годишните отчети на задължените лица**, особено по успешно въведените мерки за икономия на енергия – показатели по видове мерки в разрезии сектори на икономиката, региони, видове предприятия. Публикуване и разпространение на информацията от анализите за широката общественост.